

สรุปประเด็น Media briefing “แบงก์ชาติชวนคุย #แก้หนี้ยั่งยืน Ep.2 ทางเลือกปิดจบหนี้เรื้อรัง”

วันพุธที่ 13 มีนาคม 2567 เวลา 11.00 – 12.00 น.

ธนาคารแห่งประเทศไทย

- ตามที่ ธปท. ออกหลักเกณฑ์การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) เมื่อวันที่ 1 ม.ค. 67 ซึ่งเป็นการยกระดับการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ของสถาบันการเงิน จากการขอความร่วมมือ เป็นกำหนดให้สถาบันการเงินต้องดูแลลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้ด้วยการปรับโครงสร้างหนี้ และช่วยลูกหนี้ที่เข้าข่ายเป็นหนี้เรื้อรังให้ปิดจบหนี้ได้ รวมถึงคุ้มครองสิทธิลูกหนี้ ซึ่งบางส่วนมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้รายย่อยและ SMEs ที่มีปัญหาชำระหนี้ทั้งก่อนเป็นหนี้เสีย (non-NPL) และหลังเป็นหนี้เสีย (NPL) อย่างน้อย 1 ครั้ง การคุ้มครองสิทธิลูกหนี้ให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น เช่น ห้ามคิดค่าปรับไถ่ถอนสินเชื่อก่อนกำหนด (prepayment fee) สำหรับสินเชื่อรายย่อย (ยกเว้นกรณี refinance สินเชื่อบ้านภายใน 3 ปีแรก)
- ตั้งแต่ 1 เม.ย. 67 ลูกหนี้ที่เข้าข่ายเป็นหนี้เรื้อรัง (Persistent Debt: PD) ที่เป็นกลุ่มเปราะบางจะได้รับความช่วยเหลือให้ปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้นและลดภาระดอกเบี้ย โดยลูกหนี้ที่เข้าข่ายเรื้อรัง คือ ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ประเภทวงเงินหมุนเวียน (ไม่รวมสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล และบัตรเครดิต) ที่ไม่เป็น NPL และชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นที่ชำระมาทั้งหมดเป็นระยะเวลาานาน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
 1. ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาหนี้เรื้อรัง (general PD) คือ ลูกหนี้ที่จ่ายดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวม มาแล้ว 3 ปี แต่ไม่ถึง 5 ปี โดยลูกหนี้จะได้รับการแจ้งเตือน เพื่อกระตุ้นพฤติกรรมให้จ่ายชำระหนี้เพิ่มเติมและพิจารณาขอความช่วยเหลือให้สามารถปิดจบหนี้เร็วขึ้นได้
 2. ลูกหนี้ที่เป็นหนี้เรื้อรัง (severe PD) คือ ลูกหนี้ที่จ่ายดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวม มาแล้ว 5 ปี และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท สำหรับลูกหนี้สถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือน้อยกว่า 10,000 บาท สำหรับลูกหนี้นอกระบบ โดยลูกหนี้จะได้รับการแจ้งเตือน และสมัครใจเข้าร่วมมาตรการปิดจบหนี้เรื้อรัง (opt-in) ด้วยการเปลี่ยนประเภทสินเชื่อเป็นสินเชื่อที่ผ่อนชำระเป็นงวด (installment loan) ให้ปิดจบหนี้ได้ภายใน 5 ปี ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่เกิน 15% ต่อปี โดยลูกหนี้จะต้องปิดวงเงินสินเชื่อที่เข้าร่วมมาตรการ เพื่อให้ปิดจบหนี้ภายใต้มาตรการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการรายงานประวัติข้อมูลเครดิตว่าได้เข้าร่วมมาตรการดังกล่าวด้วย
- ทั้งนี้ ลูกหนี้ทั้ง 2 กลุ่ม จะได้รับการแจ้งเตือนเป็นรายบัญชี (อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง) ผ่านช่องทางที่ตกลงไว้กับเจ้าหนี้ย่างน้อย 1 ช่องทาง เช่น จดหมาย อีเมล SMS mobile application เพื่อกระตุ้นให้จ่ายชำระหนี้เพิ่มขึ้น ตลอดจนสมัครเข้าร่วมมาตรการปิดจบหนี้เรื้อรัง หากลูกหนี้ต้องการทราบสถานะของตนเอง สามารถติดต่อสาขาหรือ call center ของผู้ให้บริการเพื่อตรวจสอบสถานะและสอบถามรายละเอียดการเข้าร่วมมาตรการแก้หนี้เรื้อรังได้

- อย่างไรก็ดี มาตรการปิดจบบัญชีเรื้อรังจะเน้นช่วยเหลือลูกหนี้สิ้นเชื้อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ประเภทเงินหมุนเวียนที่จ่ายขั้นต่ำมานาน ซึ่งมีความตั้งใจจะปิดจบบัญชี และสมัครใจในการเข้าร่วมมาตรการ สำหรับลูกหนี้กลุ่มอื่น ๆ ที่มีปัญหาในการชำระหนี้ สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อขอรับความช่วยเหลือ โดยเฉพาะการปรับโครงสร้างหนี้ ภายใต้เกณฑ์ Responsible Lending หรือแนวทางอื่น ๆ ภายใต้การกำกับอย่างยั่งยืนของ ธปท.
- ธปท. จะกำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างใกล้ชิด ติดตามและผลักดันให้ผู้ให้บริการปฏิบัติตามเกณฑ์ Responsible Lending อย่างจริงจัง เพื่อให้มั่นใจว่าลูกหนี้ได้รับการช่วยเหลือที่ทันการณ์ เหมาะสม และได้รับบริการที่เป็นธรรม โดยในเดือน มี.ค. 67 จะเข้าตรวจสอบผู้ให้บริการผ่านการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง (ongoing supervision) เช่น **สุ่มตรวจสอบการปรับโครงสร้างหนี้** ว่าผู้ให้บริการได้เข้าช่วยเหลือแก่นี้อย่างจริงจัง รวมถึงคุณภาพของการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ เช่น การให้ข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้อย่างครบถ้วน **ตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการปิดจบบัญชีเรื้อรัง** ทั้งเรื่องการแจ้งเตือนลูกหนี้ และติดตามตัวเลขการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เรื้อรังอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน**ตรวจสอบความถูกต้องของการคิดค่าธรรมเนียม** เช่น prepayment fee ทั้งนี้ หาก ธปท. ตรวจสอบพบประเด็นสำคัญ จะสั่งการให้ผู้ให้บริการแก้ไขทันที และพิจารณาบทลงโทษที่เหมาะสมต่อไป